

Omvärldsbevakning januari – mars 2022

Penningtvätt och finansiering av terrorism

Nyheter

Penningtvätt

Samverkan mot penningtvätt och finansiering av terrorism (utkast till lagrådsremiss)

Fi2022/00740, 2022-02-25

Enligt Finansdepartementet försvåras ett ändamålsenligt informationsutbyte mellan olika instanser av dagens regler om sekretess och tystnadsplikt. I ett utkast till lagrådsremiss föreslås därför att brottsbekämpande myndigheter, Finansinspektionen och kreditinstitut eller brottsbekämpande myndigheter och tillsynsmyndigheter ska få samverka med varandra för att förebygga, förhindra eller upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism. I samverkan ska en deltagare vara skyldig att lämna uppgifter till en annan trots sekretess eller annan tystnadsplikt. Lagändringarna föreslås träda i kraft 1/1 2023.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2022/02/samverkan-mot-penningtvatt-och-finansiering-av-terrorism-utkast-till-lagratsremiss/>

Kommentar: Bristen på informationsutbyte har från både myndigheter och verksamhetsutövare pekats ut som en försvårande omständighet i kampen mot grov brottslighet. Polisen och andra myndigheter delar pga sekretesskrav i dagsläget inte information med verksamhetsutövare, vilket medför att verksamhetsutövare saknar väsentlig information om sina kunder. Den föreslagna lagändringen förväntas göra stor skillnad för att förebygga, förhindra och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Schweiz riskerar svartlistas efter Credit Suisse-läckan

OCCRP, 2022-02-22

Efter att en omfattande läcka avslöjat hur storbanken Credit Suisse låtit korrupta politiker och grovt kriminella gömma miljarder på hemliga bankkonton har det kommit starka reaktioner från politiskt håll. En majoritet av ledamöterna i Europaparlamentet ställde sig bakom Europeiska folkpartiets (EPP) initiativ att inkludera Schweiz på EU-kommissionens lista över högrisktredjeländer.

<https://www.occrp.org/en/daily/16011-initiative-to-blacklist-switzerland-gains-traction-in-eu>

Kommentar: Om Schweiz skulle inkluderas på listan över högrisktredjeländer innebär det att verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket skulle behöva vidta skärpta åtgärder för transaktioner och affärsförbindelser med schweiziska företag och individer. Detta skulle i sin tur ha betydande konsekvenser för banksektorn i Schweiz, med potentiella följdverkningar på den bredare finansiella sektorn.

EU:s restriktiva åtgärder med anledning av krisen i Ukraina

Regeringen, 2022-03-15

Som svar på Rysslands militära invasion av Ukraina har EU fattat beslut om ett flertal sanktioner mot Ryssland och den ryska statsledningen. Dessa omfattar till exempel den finansiella sektorn, energi- och transportsektorn, produktioner som kan användas för både civila och militära

ändamål samt viseringar. Sanktionerna uppdateras löpande och det senaste paketet med ekonomiska och individuella sanktioner beslutades den 15 mars.

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/rysslands-invasion-av-ukraina/sammanstallning-av-sanktioner-mot-ryssland/>

Kommentar: EU:s sanktioner mot Ryssland uppdateras i snabb takt, vilket ställer höga krav på verksamhetsutövare. Sanktionslistor behöver uppdateras frekvent och transaktioner till och från de sanktionerade regionerna måste granskas noggrant, eftersom överträdelser av sanktionsbestämmelserna kan få stora konsekvenser. Samtidigt behöver finansiella verksamheter hantera de etiska risker som uppstår när omfattande begränsningar införs i de sanktionerade regionerna. Detta påverkar även oskyldiga individers tillgång till sina medel, under en period när de är i stort behov av dem.

Ny utredning för att motverka att bolag används som brottsverktyg

Justitiedepartementet, 2021-12-28

Regeringen har beslutat att tillsätta en utredning för att motverka att aktiebolag och andra företag används för att begå brott och oegentligheter. I uppdraget ingår bland annat att redovisa de för- och nackdelar som finns med nuvarande undantag från revisionsplikten, utreda om Bolagsverkets kontrollerande roll kan stärkas, överväga hur en skyldighet att ge in digitala årsredovisningar bör utformas och om tidsfristen för att ge in årsredovisningar bör kortas samt bedöma om bolagskapningar bör kriminaliseras.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2021/12/ny-utredning-for-att-motverka-att-bolag-anvands-som-brottsverktyg/>

Kommentar: I dagsläget har Bolagsverket främst ett förvaltande, snarare än

granskande uppdrag. Samtidigt har användningen av företag för att tvätta pengar i allt högre utsträckning blivit ett allvarligt problem. Om Bolagsverkets kontrollerande roll skulle utökas, medför det att avvikelser, som exempelvis styrelsemålvakter och förfalskade årsredovisningar, kan upptäckas i ett tidigare skede. Tillförlitligheten för registrerade uppgifter skulle således bli högre, vilket skulle stärka verksamhetsutövares förebyggande arbete.

Regeringen presenterar åtgärder för att motverka brister i folkbokföringen

Dagens Nyheter, 2022-03-18

Regeringen föreslår åtgärder för att förbättra folkbokföringen, bland annat för att den inte ska utnyttjas av kriminella för penningtvätt och annan brottslighet. I lagrådsremissen föreslås att Skatteverkets befogenheter ska utökas på flera områden, bland annat ska myndigheten ha större möjlighet att göra kontrollbesök. Därutöver föreslår regeringen skärpta krav på identitetskontroller vid flytt till Sverige. Enligt förslaget ska en person vid en id-kontroll vara skyldig att på begäran låta Skatteverket ta fingeravtryck och en ansiktsbild.

<https://www.dn.se/sverige/finansministern-haller-presstraff-om-folkbokforing/>

Kommentar: Felaktigheter i folkbokföringen har sällan något egenvärde, utan används som verktyg för bland annat penningtvätt. I oktober 2021 presenterade Skatteverket resultatet av en pilotkontroll, där man identifierat 500 adresser som misstänkts ingå i avancerade brottsupplägg. Totalt 675 individer omfattades av utredningen, varav 200 har registrerats som utvandrade efter kontrollen. Resultatet är problematiskt, eftersom det svenska systemet är beroende av hög tilltro till grundidentifieringen. Felaktigheter i folkbokföringen påverkar verksamhetsutövares möjlighet att efterleva

penningtvättsregelverket, eftersom tillförlitlig kundkännedom inte kan inhämtas. Ändringarna förväntas därmed ha positiv effekt på det förebyggande arbetet.

Svenska myndigheter förser USA med info om SEB och Swedbank

Dagens Industri, 2022-03-13

Enligt Dagens Industri har svenska myndigheter bistått amerikanska justitiedepartementet, DOJ, med ett omfattande material avseende SEB och Swedbank. Det sker mot bakgrund av att USA sommaren 2020 begärde rättslig hjälp för att utreda penningtvättshärvan i Baltikum. Enligt DI väntas även ytterligare leveranser.

<https://www.di.se/nyheter/sa-matar-sverige-usa-med-info-om-seb-och-swedbank/>

Kommentar: De amerikanska myndigheternas utredning kan leda till nya sanktionsavgifter för bankerna, utöver de som redan utfärdats av Finansinspektionen. Sannolikt kommer det dock dröja innan utredningen färdigställs.

Den tuffaste sanktionen som USA kan utfärda mot en bank är ett dollarförbud, vilket innebär att banken inte tillåts handla i amerikansk valuta. En sådan utveckling vore förödande för bankerna, men enligt Swedbanks vd ser man dock ingen risk för ett sådant förbud.

Granskning av betaltjänstföretag samt kryptohandlare bland Finansinspektionens prioriterade områden 2022

Finansinspektionen, 2022-02-03

Under 2022 kommer Finansinspektionen bland annat att prioritera granskning av betaltjänstföretags samt kryptohandlares efterlevnad av penningtvättsregelverket. I sin promemoria skriver FI att betaltjänstföretag kan vara både små enkla

kontor med en stor kontanthantering och stora snabbväxande fintechföretag. Finansinspektionen kommer även granska hur företagen skyddar sig mot it-incidenter och cyberattacker, greenwashing av finansiella produkter samt kreditbolags skötsel av långivning till konsumenter. <https://www.fi.se/sv/publicerat/pressmeddelanden/2022/fis-prioriterade-omraden-2022/>

Kommentar: FI:s tillsyn grundas på ett riskbaserat förhållningssätt, vilket innebär att FI bedömer var de största riskerna finns inom respektive område och riktar insatserna dit. Av prioriteringarna framgår att FI fortsatt bedömer att betaltjänstföretag och kryptohandlare utgör förhöjd risk för penningtvätt.

FATF plenarmöte, 2–4 mars 2022

Financial Action Task Force (FATF), 2022-03-04

Den 4 mars presenterades resultatet av FATFs plenarmöte. Delegaterna diskuterade utvecklingen i Ukraina och uttryckte allvarlig oro för invasionens påverkan på risken för penningtvätt och finansiering av terrorism, samt för integriteten hos det finansiella systemet. Vidare slutfördes bland annat en uppdatering av rekommendation 24, i syfte att förbättra transparens och tillgänglighet av information avseende verkliga huvudmän.

Delegaterna godkände även en rapport om riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism vid smuggling av migranter samt beslutade att ge ut riktlinjer som ska hjälpa fastighetssektorn att implementera riskbaserade åtgärder mot penningtvätt.

<http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/outcomes-fatf-plenary-march-2022.html>

Kommentar: Ändringarna i rekommendation 24 avseende verkliga huvudmän genomförs då de globala

åtgärderna bedöms otillräckliga när det gäller att motverka att företag utnyttjas i penningtvättsupplägg eller för finansiering av terrorism. Den grova brottsligheten är ofta gränsöverskridande och uppdateringen avser att stärka internationella standarder samt att säkerställa bättre transparens avseende verkliga huvudmän. Detta syftar till att förbättra verksamhetsutövarers möjlighet att upptäcka diskrepanser mellan registrerade och faktiska ledningspersoner för juridiska personer.

Före detta bank- vd åtalas för grov ekonomisk brottslighet

Ekobrottsmyndigheten, 2022-01-04

En chefsåklagare och förundersökningsledare vid

Ekobrottsmyndigheten i Stockholm har väckt åtal mot Swedbanks tidigare vd i första hand för grovt svindleri och i andra hand för grov marknadsmanipulation. Enligt åtalet har den dåvarande vd:n vid upprepade tillfällen under 2018 och 2019 spridit vilseledande uppgifter med innebörden att banken inte hade eller haft problem med AML-processerna i bankens verksamhet i Estland. Rättegången är planerad att inledas den 4 oktober i år.

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/fore-detta-bank-vd-atalas-for-grov-ekonomisk-brottslighet/>

Kommentar: Med anledning av att det är första gången en vd på någon av de fyra svenska storbankerna åtalas, bedömer professor i civilrätt vid Uppsala universitet, att rättegången, oavsett utfall, kommer att kunna bli prejudicerande för andra fall.

Nya regler för kryptovalutor i EU

Europaparlamentet, 2022-03-14

Europaparlamentets ledamöter har kommit överens om ett förslag till text för regler om tillsyn, konsumentskydd och hållbarhet för kryptotillgångar. Texten innehåller åtgärder

för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och annan kriminell verksamhet. Nästa steg i processen är att lagförslaget ska godkännas, vilket innebär förhandling med andra instanser inom EU.

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20220309IPR25162/cryptocurrencies-in-the-eu-new-rules-to-boost-benefits-and-curb-threats>

Kommentar: Kryptotillgångar faller för närvarande utanför EU-lagstiftningens räckvidd, vilket medför risker för ekonomisk brottslighet. Ett aktuellt exempel på detta är att kryptotillgångar pekats ut som ett möjligt kryphål för ryska enheter och individer som vill undfly sanktioner.

Två personer anhållna efter försök att tvätta 4.5 miljarder dollar

Department of Justice, 2022-02-08

Amerikanska myndigheter har gripit två personer som misstänks ha försökt tvätta uppskattningsvis 4,5 miljarder dollar kryptovaluta, som stals i samband med en omfattande hackerattack 2016. Personerna greps i sin bostad i New York och 3,6 miljarder dollar i finansiella tillgångar beslagtogs, i vad det amerikanska justitiedepartementet kallar för det största beslaget i departementets historia. Personerna är dock inte anklagade för att ha utfört hackerattacken.

<https://www.justice.gov/opa/pr/two-arrested-alleged-conspiracy-launder-45-billion-stolen-cryptocurrency>

Kommentar: Trots att personerna inte anklagas för att ligga bakom den ursprungliga attacken som genererat brottsvinsterna, riskerar de över 20 års fängelse för försök att tvätta pengarna. Detta påvisar att lagförande myndigheter ser allvarligt på penningtvättsbrott som enskild företeelse, oberoende av koppling till det förbrott som genererat tillgångarna.

Tillslag mot penningtvätt i Göteborg

Ekobrottsmyndigheten, 2022-03-16

Ekobrottsmyndigheten (EBM) i Göteborg har under februari och mars genomfört ett antal tillslag kopplat till penningtvätt. Det aktuella ärendet har initierats av EBM:s underrättelseverksamhet och är ett led i arbetet mot grov brottslighet. EBM misstänker att vinster från narkotika-brottslighet tvättats genom olika företag, framförallt via olika låneupplägg. En person har häktats av Göteborgs tingsrätt och totalt är ett tiotal andra personer misstänkta för inblandning i brottsligheten.

<https://www.ekobrottsmyndigheten.se/tillslag-mot-penningtvatt-i-goteborg/>

Kommentar: Enligt EBM är omfattningen av penningtvätt genom kontantintensiva branscher och finansiella verksamheter fortfarande stor, samtidigt som tidigare identifierade riskbranscher som bygg, flytt och städ alltså förekommer frekvent i penningtvättssammanhang.

Gängbrottslighet och traditionell ekonomisk brottslighet bedöms numera sammanflätade med penningtvätt som gemensam nämnare, samt genom olika kriminella konsulter med kontakter i båda världarna.

Swedbank i Estland misstänkt för penningtvätt

Dagens Industri, 2022-03-24

Swedbanks estniska verksamhet har informerats av den särskilda ekobrottsutredaren vid rikspolisens i Estland om att banken är misstänkt för penningtvätt, under perioden 2014 till 2016. Brottsutredningen är en följd av den estniska finansinspektionens utredning av Swedbank som genomfördes parallellt med den svenska tillsynsmyndighetens utredning av banken.

<https://www.di.se/live/swedbank-formellt-misstankt-for-penningtvatt-i-estland/>

Kommentar: Den tidigare vd:n åtalas samtidigt som amerikanska och estniska

myndigheter bedriver parallella utredningar. Detta kan leda till nya sanktionsavgifter för banken. Följderna av bankens bristande penningtvättsarbete i den baltiska verksamheten tycks därmed fortsätta.

Komplexa regelverk står i vägen för effektivare processer

Finansliv, 2022-03-24

Enligt experter samt företrädare för svenska banker försvåras kampen mot penningtvätt av komplexa regelverk och ett omfattande kompetensglapp. Beslutsamheten och investeringsviljan sägs finnas, men branschen upplever sig ha fått liten utdelning på sin insats. Det snåriga regelverket, otydlig vägledning från myndigheter och risken för hårda böter lyfts som möjliga orsaker.

<https://www.finansliv.se/artikel/det-ar-pay-and-pray-i-nulaget/>

Kommentar: I takt med att penningtvättsfrågor fått allt större utrymme, inte minst genom de senaste årens rekordböter har kritiska röster höjts mot utvecklingen på penningtvättsområdet. Regelverken skärps löpande och finansiella verksamheter lägger stora resurser på penningtvättsområdet, samtidigt som effektiviteten av penningtvättsarbetet ifrågasätts från flera håll. Brottslingarna är innovativa och hittar ständigt nya vägar att tvätta pengar, medan verksamhetsutövare upplever att effektiva och ändamålsenliga processer begränsas av rädsla för att göra fel.

Chefen för Libanons centralbank åtalas för penningtvätt

Financial Times, 2022-03-22

Libanons centralbankschef har åtalats för penningtvätt i samband med landets ekonomiska kollaps. Centralbankschefen har styrt landets ekonomi sedan 1993 och har tidigare lovordats för Libanons finansiella återhämtning efter krig och

oroligheter. Flera andra länder, som exempelvis Frankrike, Tyskland och Schweiz, bedriver också finansiella utredningar gentemot centralbankschefens förehavanden i länderna.

<https://www.ft.com/content/3c6409ea-c33c-46cd-8c48-35519e8e581b>

Kommentar: Centralbankschefen anklagas från flera håll för att ha haft en avgörande roll för Libanons ekonomiska kollaps, genom misskötsel av centralbanken Banque du Liban.

Potentiella rekordböter för techjätten

Tencent

Washington Post, 2022-03-14

Den kinesiska techjätten Tencent står inför potentiella rekordböter för överträdelse av penningtvättsregelverket. Finansiella tillsynsmyndigheter upptäckte nyligen att bolaget inte vidtagit tillräckliga kundkännedomsgärder i den mobila tjänsten WeChat Pay. Den kinesiska centralbanken People's Bank of China (PBOC) upptäckte överträdelserna under en rutinkontroll som genomfördes under 2021.

<https://www.wsj.com/articles/tencent-faces-possible-record-fine-for-anti-money-laundering-violations-11647242561>

Kommentar: I början av 2022 lanserade Kina en treårig kampanj för att motverka penningtvätt, vilket talar för att fler regulatoriska tillslag kommer genomföras i framöver.

Australien riskerar bli en fristad för ryska pengar

The Guardian, 2022-03-12

Australiens svaga penningtvättsregelverk riskerar att göra landet till en fristad för ryska oligarker som vill undvika sanktioner. Nu börjar därför en kamp mot klockan för att vidta åtgärder innan FATF placerar Australien på den "gråa listan" över länder

som har strategiska brister för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

<https://www.theguardian.com/australia-news/2022/mar/13/weak-money-laundering-laws-put-australia-at-risk-of-becoming-a-haven-for-russian-cash>

Kommentar: FATF upprättar både en svart och en grå lista. På den grå listan inkluderas länder med strategiska brister avseende det förebyggande penningtvättsarbetet, men som förbundit sig att vidta åtgärder. Om Australien inkluderas på listan skulle det innebära att verksamhetsutövare behöver vidta skärpta åtgärder för affärsförbindelser med företag och individer i landet. Detta skulle sannolikt få negativa effekter på utländska investeringar.

Nyheter

Terrorfinansiering

Ericsson erkänner korruption i Irak – utrett koppling till terroristorganisationer

Dagens Industri, 2022-02-15

Ericsson har i en internutredning identifierat så allvarliga brister i bolagets verksamhet i Irak att man misstänker sig själva för att ha mutat IS-terrorister. "Vad vi ser är att man har köpt transportvägar igenom områden som har kontrollerats av terroristorganisationer, inklusive ISIS. Vi har inte med de möjligheter vi har kunnat fastställa vem som är den slutgiltiga mottagaren av de här betalningarna", säger Ericssons vd Börje Ekholm till Di.

Utredningen ledde till att flera personer blev uppsagda. Den 22 mars höll Ericsson ett extrainsatt möte med aktieägarna om hur man hanterat uppgifterna om mutanklagelser.

<https://www.di.se/nyheter/borje-ekholm-om-misstankta-is-pengar-kan-se-att-det-har-forsvunnit/>

Kommentar: Under 2019 utreddes Ericsson av amerikanska myndigheter för korruption och mutbrott. Då nåddes en överenskommelse med DOJ, som bl a resulterade i att Ericsson betalade 1 miljard dollar i böter, samt åtog sig en långtgående skyldighet att informera amerikanska myndigheter om sitt arbete mot korruption. Enligt Ericsson anser DOJ nu att bolaget brustit i sina skyldigheter, genom att inte fullt ut informera om resultatet av internutredningen.

Regeringen föreslår en samlad straffrättslig terrorismlagstiftning

Justitiedepartementet, 2022-03-01

Det finns idag tre lagar som reglerar brott kopplade till terrorism. I syfte att göra regleringen mer ändamålsenlig, effektiv och överskådlig föreslår regeringen en ny terroristbrottslag. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2022/03/prop.-202122133/>

Kommentar: Ändringarna förväntas göra bestämmelserna enklare att tillämpa, vilket kan leda till viss effektivisering, framförallt inom åklagarväsendet och Säkerhetspolisen. Tydligare lagstiftning kan även förenkla brottsbekämpande myndigheternas verksamhet, vilket i sin tur kan leda till ökad lagföring och förstärkta straffhot.

Förhoppningen är även att lagändringen ska få viss avhållande effekt. Det är dock svårt att härleda sådana effekter till en specifik lagändring.

Rapporter

Penningtvätt

Bedrägerier och penningtvätt - analys av bedrägerier ur ett brottsvinstperspektiv

Finanspolisen, 2022-01-26

Finanspolisens analys av penningtvätt i samband med bedrägerier bekräftar bilden

att många aktörer bakom bedrägerier också har kopplingar till narkotika- och våldsbrottslighet.

Omkring var femte penningtvättsrapport som skickas in till Finanspolisen rör misstankar om att pengarna kommer från bedrägeri. Bedrägerier är också den vanligaste typen av brottslig verksamhet som förekommer i fällande domar vid penningtvättsbrott. Att bedrägerier är överrepresenterade i domarna beror på att det ofta är enkelt att styrka att pengarna kommer från brott, eftersom det går att se mellan vilka kontohavare en överföring har genomförts.

<https://polisen.se/aktuellt/nyheter/2022/januari/brottsvinster-fran-bedragier-aterin-vesteras-i-grov-organiserad-brottslighet/>

EBA släpper rapport om de-risking och dess effekter på tillgången till finansiella tjänster

European Banking Authority (EBA), 2022-01-05

De-risking innebär att finansiella institut väljer att avsluta, begränsa eller avstå från att ingå affärsförbindelser med kunder ur vissa riskkategorier, istället för att hantera risken som förknippas med kunden eller kundtypen. Europeiska bankmyndigheten (EBA) har publicerat ett yttrande om omfattningen och effekterna av de-risking i EU och de åtgärder som bör vidtas för att hantera omotiverad de-risking. I sitt yttrande skriver EBA att valet att avstå från en affärsförbindelse visserligen kan vara i linje med penningtvättsregelverket, men de-risking av hela kundkategorier, utan hänsyn till enskilda kunders riskprofil, kan vara obefogat och ett tecken på ineffektiv riskhantering.

https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Opinions/2022/Opinion%20on%20de-risking%20%28EBA-Op-2022-01%29/1025705/EBA%20Opinion%20and%20annexed%20report%20on%20de-risking.pdf

EBA släpper rapport om myndigheters hantering av läckorna "Luanda Leaks"

European Banking Authority (EBA), 2022-02-22

EBA har publicerat resultatet av sin bedömning av behöriga myndigheters svar på 2020 års 'Luanda Leaks'. EBA fann att myndigheter i EU antog avsevärt olika tillvägagångssätt för att identifiera och hantera de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som åskådliggjordes av läckorna. Enligt EBA var tillvägagångssätten mer varierade än de hade förväntat sig utifrån ett riskbaserat förhållningssätt.

https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Reports/2022/1027361/Report%20Risk%20oassessment%20on%20Luanda%20Leaks%20under%20art%209a.pdf

Risker för penningtvätt och finansiering av terrorism till följd av migrantsmuggling

Financial Action Task Force (FATF), Mars 2022

I rapporten analyseras risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som följer av migrantsmuggling. Trots att smugglingen ökat är det många länder som inte anser att det utgör hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. Därmed utreds sällan de associerade finansiella flödena. I rapporten identifieras de vanligast förekommande metoderna för att överföra och tvätta vinster som genereras från smugglingen, vilket inkluderar hawala, penningtvätt via företag som exempelvis butiker, resebyråer och transportföretag, samt den ökade användningen av professionella penningtvättare.

<https://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/migrant-smuggling.html>

Amerikanska finansdepartementet publicerar nationella riskbedömningar avseende penningtvätt och finansiering av terrorism

U.S. Department of the Treasury, 2022-03-01

Det amerikanska finansdepartementet har publicerat nationella riskbedömningar avseende penningtvätt och finansiering av terrorism. I bedömningarna belyses finansiella hot, sårbarheter och risker. USA bedöms sårbart med anledning av landets storlek och utvecklade finansiella system. Därutöver är den amerikanska dollarn central för infrastrukturen avseende betalningar i den globala handeln.

Riskbedömningarna ska ligga till grund för den nationella strategin för att motverka finansiell brottslighet och terrorism.

<https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0619>

Centralbankers hantering av risker för penningtvätt och finansiering av terrorism

Kroll, 2022-03-17

Kroll har i samarbete med Central Banking undersökt hur centralbanker i olika jurisdiktioner hanterar risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. I rapporten belyses bland annat gränsöverskridande betalningar som en viktig riskfaktor. Vidare lyfts att det gränsöverskridande samarbetet behöver utvidgas för att hantera gemensamma risker.

<https://www.kroll.com/en/insights/publications/anti-money-laundering-counter-funding-terrorism-focus-report-2022>

Granskning av nationella myndigheters tillsynsarbete

European Banking Authority (EBA), 2022-03-22

EBA har publicerat sin andra rapport om behöriga myndigheters tillsyn avseende penningtvätt och finansiering av terrorism.

Urvalet består av sju myndigheter från sju medlemsstater. Granskningarna inleddes 2019 och EBA konstaterar att nationella tillsynsmyndigheter sedan dess antagit viktiga reformer i syfte att förbättra tillsynsarbetet samt att majoriteten är dedikerade att ytterligare stärka tillsynsarbetet. Däremot kvarstår betydande utmaningar gällande identifiering och bedömning av risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

<https://www.eba.europa.eu/anti-money-laundering-and-countering-financing-terrorism-supervision-improving-not-always-effective>

Sanktionsbeslut

Penningtvätt

Trustly Group får varning och sanktionsavgift

Finansinspektionen, 2022-02-22

Finansinspektionens undersökning visar att Trustly inte har uppfyllt centrala delar i penningtvättsregelverket. Bolaget har haft brister i sin allmänna riskbedömning, i riskklassificering av kunder, i rutiner och riktlinjer för kundkännedom, i åtgärder för kundkännedom samt i sin övervakning av kunder. Trustly meddelas en varning förenad med en sanktionsavgift på 130 miljoner kronor. Vidare bedömer FI att Trustly inte på ett korrekt sätt identifierat vem som är kund till bolaget i penningtvättslagens mening. Det innebär att bolaget inte omfattat en stor del av sina kunder i åtgärderna för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Trustly föreläggs därför att rätta till dessa brister.

<https://finansinspektionen.se/sv/publicerat/sanktioner/finansiella-foretag/2022/trustly-group-far-varning-och-sanktionsavgift/>

ClearOn får varning och sanktionsavgift

Finansinspektionen, 2022-02-22

Finansinspektionen har undersökt hur ClearOn har följt penningtvättslagen när det gäller reglerna om allmän riskbedömning, riskklassificering av kunder, rutiner och riktlinjer för kundkännedom samt om åtgärder för kundkännedom.

Finansinspektionens undersökning visar att det har funnits brister inom samtliga granskade områden. ClearOn får en varning och ska betala en sanktionsavgift på 14 miljoner kronor.

<https://finansinspektionen.se/sv/publicerat/sanktioner/finansiella-foretag/2022/clearon-far-varning-och-sanktionsavgift/>

Bilhandlare (Bilenia AB) ska betala sanktionsavgift om 6 000 kr

Länsstyrelsen Stockholm, 2022-02-02

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen visar att bolaget inte uppfyller kraven som ställs på verksamhetsutövare i penningtvättsregelverket i någon del. Länsstyrelsen bedömer att överträdelserna i flera väsentliga delar är av synnerligen allvarlig art. Bolaget ska betala en sanktionsavgift om 6 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/penningtvatt.html>

Juristbyrå (Familjens jurist i Sverige AB) ska betala sanktionsavgift om 5 000 000 kr

Länsstyrelsen Stockholm, 2022-01-13

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen visar att bolaget brister i nästintill samtliga delar av penningtvättsregelverket och att överträdelserna till övervägande del är av synnerligen allvarlig art. Bolaget ska betala en sanktionsavgift om 5 000 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/penningtvatt.html>

Bilhandlare (Stockholms Bilgrupp Norden AB) ska betala sanktionsavgift om 1 400 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Stockholm, 2022-02-14

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen visar att bolaget brister i nästintill samtliga delar av penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser av penningtvättsregelverket i flera väsentliga delar är av synnerligen allvarlig art. Bolaget ska betala en sanktionsavgift om 1 400 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbyrå (Lystra Administration AB) ska betala sanktionsavgift om 140 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Stockholm, 2022-03-01

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur bolaget har följt penningtvättsregelverket. Granskningen visar att bolaget inte uppfyller kraven som ställs på verksamhetsutövare i nästintill samtliga delar av penningtvättsregelverket.

Länsstyrelsen bedömer att bolagets överträdelser till övervägande del är av synnerligen allvarlig art. Bolaget ska betala en sanktionsavgift om 140 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/samhalle/penningtvatt.html>

Redovisningsbyrå (FLS Redovisning Aktiebolag) ska betala sanktionsavgift om 125 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Västra Götaland, 2022-02-09

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn enligt penningtvättsregelverket granskat bolagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Granskningen har visat att bolaget överträtt flera bestämmelser i

penningtvättsregelverket och att överträdelserna varit allvarliga och systematiska. Bolaget ska betala en sanktionsavgift på 125 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/penningtvatt.html>

Bilskrot (Åke Ekmans Bilskrotning Aktiebolag) ska betala sanktionsavgift om 300 000 kr (överklagat)

Länsstyrelsen Västra Götaland, 2022-02-21

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn enligt penningtvättsregelverket granskat bolagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Granskningen har visat att bolaget överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket och att överträdelserna varit allvarliga. Bolaget ska betala en sanktionsavgift på 300 000 kronor.

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/penningtvatt.html>

Revisionsbolag tilldelas varning förenad med sanktionsavgift om 600 000 kr

Revisorsinspektionen, 2022-02-11

Revisionsbolaget hade vid tidpunkten för Revisorsinspektionens kvalitetskontroll inte genomfört en allmän riskbedömning av verksamheten. Avsaknaden av en allmän riskbedömning, i kombination med att bolaget saknade rutiner avseende åtgärder enligt penningtvättslagen, har medfört att det saknats förutsättningar för de anställda att i de enskilda uppdragen vidta de åtgärder som penningtvättslagen förutsätter. Revisionsbolaget tilldelas därför en varning förenad med sanktionsavgift om 600 000 kr.

<https://www.revisorsinspektionen.se/global-assets/praxissok/2021/dnr-2021-1781.pdf>

Auktoriserad revisor tilldelas varning

Revisorsinspektionen, 2022-02-11

Revisorsinspektionen ger auktoriserad revisor en varning med anledning av bland annat brister i åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Genom att inte vidta tillräckliga åtgärder för kundkännedom har revisorn brutit i sina skyldigheter enligt penningtvättslagen.

<https://www.revisorsinspektionen.se/global/assets/praxissok/2021/dnr-2021-65.pdf>

Revisors godkännande upphävs

Revisorsinspektionen, 2022-02-11

Revisorsinspektionen upphäver en revisors godkännande som revisor och bestämmer att beslutet ska gälla omedelbart. Detta genomförs mot bakgrund av flertalet brister, bland annat avseende åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Avsaknaden av en allmän riskbedömning, i kombination med bristen på rutiner för åtgärder enligt penningtvättslagen har medfört att det saknats förutsättningar för revisorn att i de enskilda uppdragen vidta de åtgärder som penningtvättslagen förutsätter.

<https://www.revisorsinspektionen.se/global/assets/praxissok/2020/dnr-2020-844.pdf>

Fastighetsmäklare tilldelas varning

Fastighetsmäklarinspektionen, 2021-12-08

En fastighetsmäklare meddelas en varning med anledning av att fastighetsmäklaren varken haft någon allmän riskbedömning eller riskbaserade rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Fastighetsmäklarinspektionen finner vidare att fastighetsmäklaren medverkat till överlåtelseavtal utan att först ha uppnått

kundkännedom om vare sig om säljare eller köpare.

<https://fmi.se/anmalan-tillsyn/tillsynsbeslut-och-praxis/sok-beslut/beslut/?id=20-1555>

Avgöranden i allmänna domstolar

Penningtvätt

Kammarrätten fastställer sanktionsavgifter

Kammarrätten (2311-21, 2334-21 och 2331-21), 2021-12-16

Länsstyrelsen Stockholm har vid sin tillsyn kommit fram till att tre klockhandlare i Stockholms län inte har fullgjort sina skyldigheter enligt penningtvättslagen. Länsstyrelsen Stockholm bedömde därför att bolagen skulle betala sanktionsavgifter om 8,5 miljoner, 6 miljoner respektive 2,2 miljoner kronor.

Förvaltningsrätten i Stockholm gjorde i stort samma bedömning som Länsstyrelsen Stockholm, men sänkte sanktionsavgifterna för två av bolagen.

Kammarrätten ändrar nu förvaltningsrättens domar gällande dessa två bolag och anser att överträdelserna har varit så allvarliga att det motiverar högre sanktionsavgifter. Sanktionsavgifterna fastställs till 8,5 miljoner, 6 miljoner respektive 2,2 miljoner kronor.

Penningtvättsbrott m.m.

Tingsrätten (B 825-21), 2022-02-16

Tingsrätten dömer fem personer till mellan fem och 1,5 års fängelse i ett mål om grova bolånebedrägerier, grovt bokföringsbrott och penningtvätt. Ärendet avser åtta tilltalade som på olika sätt har agerat inom en verksamhet som mot betalning har hjälpt privatpersoner att få bolån. Totalt rör det sig

om felaktigt beviljade bolån till ett belopp överstigande 100 miljoner kronor. För hjälpen har bolånetagarna betalat totalt cirka fyra miljoner kronor till verksamheten.

domstolen fann att mannen hade medverkat till åtgärder som skäligen kunde antas ha varit vidtagna i penningtvättssyfte.

Grovt penningtvättsbrott m.m.

Tingsrätten (B 8531-21), 2022-02-11

Tolv personer döms för brottslighet med kopplingar till ett växlingskontor och kriminella nätverk. Målet rör bland annat omfattande organiserad penningtvätt- och narkotikabrottslighet. Fyra av de dömda har varit verksamma på växlingskontoret. Övriga åtta personer har varit knutna till kriminella nätverk eller depåkonton som funnits hos växlingskontoret och som använts för penningtvätt och narkotikahandel. Bevisningen i målet har delvis byggts på material från Encrochat.

Näringspenningtvätt

HD (B 531-21), 2022-02-17

En styrelseledamot i ett aktiebolag som vid 25 tillfällen tog ut kontanter på sammanlagt drygt 2,7 miljoner kr från bolagets bankkonto och lämnade dem till en bekant har dömts för näringspenningtvätt. Högsta

Samordningsfunktionen

Samordningsfunktionen är ett forum för informationsutbyte och kunskapsöverföring och leds av Polismyndigheten. Vårt uppdrag är att identifiera, kartlägga och analysera risker och metoder för penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige. Samordningsfunktionen består av 17 medlemmar.

Medlemmar i Samordningsfunktionen:

Bolagsverket
Brottsförebyggande rådet
Ekobrottsmyndigheten
Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Kronofogdemyndigheten
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Polismyndigheten
Revisorsinspektionen
Spelinspektionen
Skatteverket
Sveriges advokatsamfund
Säkerhetspolisen
Tullverket
Åklagarmyndigheten

Till Samordningsfunktionen hör ett kansli, som också är en egen grupp inom den Nationella operativa avdelningen på Polismyndigheten. Kansliet ansvarar för att driva arbetet i Samordningsfunktionen. Denna omvärldsbevakning är framtagen inom ramen för kansliets arbete och syftar till att bidra till informationsutbyte och kunskapsöverföring.

För mer information:

Samordningsfunktionens kansli

E-post: samordning-penningtvatt.terrorfinansiering@polisen.se

[Polisen.se/penningtvatt](https://polisen.se/penningtvatt)